

Toimintasuunnitelma ja tulosbudjetti vuodelle 2022

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kaupunkistrategian valinta ja painopiste	Keskeiset toteuttamisen toimenpiteet	Toimenpiteiden mittarit
Taide ja kulttuuri ovat hyvä elämän mahdollistaja	Toiminnan jälleenrakentaminen	Fyysiset ja digitaaliset käyntikerrat, lkm yhteensä
Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan	Osallistutaan kaupunkiuudistusalueiden toimenpideohjelman laamiseen ja toteuttamiseen yhteistyössä muiden toimialojen ja kumppaneiden kanssa	Toimenpiteet tehty
Helsinkiiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat	Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien parantaminen Ikääntyneiden toimintamahdollisuuksien parantaminen Parannetaan lasten ja nuorten mielenhyvinvointia kaupunkiyhteisesti monialaisin toimenpitein ja osallisuutta vahvistamalla	Toimenpiteet tehty Toimenpiteet tehty Toimenpiteet tehty
Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana	Toiminnan tehostaminen	Nettomenot-avustukset / fyysiset ja digitaaliset käyntikerrat
Helsinki on houkutteleva osaajille ja yrityksille	Parannetaan alle 30-vuotiaiden työllistymistä ja työllistymisen valmiuksia	Kesäsetelin käyttöaste

Toimialan keskeiset painopisteet vuonna 2022

1. Toiminnan jälleenrakentaminen

Palvelujen vetovoimaisuus palautetaan koronapandemiaa edeltävälle tasolle tavoittelemalla aikaisempia asiakasmääriä. Erityistä huomiota kiinnitetään lapsiin ja nuoriin, ikääntyneisiin sekä kaupunkiuudistusalueisiin. Palvelutaso palautetaan toimintoja uudistamalla, poikkeustilanteen kokeiluja hyödyntämällä ja yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Palvelutason ja kaupunkilaisten luottamuksen palauttamiseksi tehtävät toimenpiteet määritellään lähellä asiakasta.

2. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien parantaminen

3–6 -luokkalaisten koulupäivän yhteydessä toteutettavia harrastusmahdollisuuksia parannetaan yhdessä yleis-työhyödyllisten yhteisöjen ja muiden kumppaneiden kanssa.

7–9 -luokkalaisten kohdennetussa toiminnassa lisätään löydettävyyttä. Kaupungin ja järjestöjen työnjakoa harrastustoiminnan tarjonnassa selvennetään yhdessä kumppaneiden ja muiden toimialojen kanssa. Harrastusmahdollisuuksien parantaminen on toimialojen yhteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoite.

3. Ikääntyneiden toimintamahdollisuuksien parantaminen

Ikäihmisten liikkumisen ja liikkeelle lähtemisen esteitä poistetaan selkeyttämällä kaupungin toimialojen sekä kolmannen ja yksityisen sektorin työnjakoa sekä lisäämällä ikäihmisten liikkumista ja liikuntaan liittyvää neuvontaa, asiakasohjausta ja palvelutuotantoa yhdessä kumppaneiden ja muiden toimialojen kanssa. Koronapandemian aikana käynnistettyä digitaalista palvelukehittämistä jatketaan. Ikääntyneiden toimintamahdollisuuksien parantaminen on toimialojen yhteinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoite.

4. Toiminnan tehostaminen

Erityisesti digitalisaatiolla edistetään tuottavuutta ja hyvää palvelukokemusta. Toimintatapoja ja prosesseja muutetaan asiakaslähtöisemmiksi, yksinkertaisemmiksi ja tehokkaammiksi. Tuloja ja kävijämäärää kasvatetaan uudistamalla digitaalisia viestintäkanavia. Automaatiota lisätään sisäisissä prosesseissa sekä niissä asiakaspalveluissa, joissa se edistää tuottavuutta ja hyvää asiakaskokemusta. Näin vapautetaan henkilökuntaa niihin tehtäviin ja niiden asiakkaiden palvelemiseen, joissa heitä tarvitaan. Samaan aikaan panostetaan henkilöstön työhyvinvointiin ja valmentavaan johtamiseen.

Kulttuuri, liikunta, kirjastot ja nuorisotyö ovat kärsineet merkittävästi koronapandemiasta. Pitkäkestoiset ja muuttuvat rajoitukset ovat rajoittaneet sekä kaupungin että yleishyödyllisten yhteisöjen ja yritysten toimintaedellytyksiä. Erityisen voimakkaasti korona on heikentänyt ennen kriisiä voimakkaassa kasvussa ollutta kulttuuri- ja tapahtuma-alaa.

Koronapandemiasta johtuvat palvelutoiminnan rajoitukset ovat vaikuttaneet suorimmin niihin väestöryhmiin, jotka ovat julkisista vapaa-ajan palveluista riippuvaisimpia eli lapsiin ja nuoriin sekä ikääntyneisiin. Molemmissa ryhmissä ennustetaan merkittävää asiakasmäärän kasvua, mikä kasvattaa tarvetta tehostaa palvelujen tuottavuutta esimerkiksi digitalisaatiolla.

Vuoden 2022 pääpaino on toiminnan laajuuden palauttamisessa aiemmalle tasolle. Kuntalaisten turvallisuudentunteen palauttaminen tulee vaatimaan erityistä huomiota palvelujen tarjoamisessa terveysturvallisuuteen ja niiden markkinointiin. Koronapandemian jälkihoito tarkoittaa myös erityishuomiota henkilöstön hyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Tuottavuuden parantaminen tarkoittaa jatkuvaa arviointia asiakastarpeista, palvelutuotannon tavoista sekä investointeja työhyvinvointiin ja johtamiseen. Palveluprosesseja tehostetaan ja digitalisoidaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla vahvistetaan entisestään henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia omaan työhönsä, läpinäkyvyyttä ja sisäistä viestintää sekä valmentavaa johtamistotetta. Tuottavuutta edistävästä kokeiluista ja ehdotuksista palkitaan. Koronapandemian aikaisia kokeiluja käytetään oppeina palvelutuotannon kehittämisessä. Erityisesti toimenpiteitä kohdistetaan lasten ja nuorten harrastustoimintaan sekä ikääntyneiden helsinkiläisten toimintakyvyn edistämiseen.

Sitovat ja muut toiminnan tavoitteet

Tavoite	Mittari	Palvelukokonaisuudet	Kaupunkiyhteinen tavoite
1.Toiminnan jälleenrakentaminen (SITOVA)	Fyysiset ja digitaaliset käyntikerrat lkm. yhteensä	Kaikki	
2. Toiminnan tehostaminen digitalisaatiota edistämällä ja asiakaskokemusta parantamalla (SITOVA)	Nettomenot-avustukset / fyysiset ja digitaaliset käyntikerrat	Kaikki	x
3. Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien parantaminen	Toimenpiteet (100 %)	Kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut	x
4. Ikääntyneiden toimintamahdollisuuksienparantaminen	Toimenpiteet (100 %)	Hallinto, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, kirjastopalvelut	x
5. Parannetaan alle 30-vuotiaiden työllistymistä ja työllistymisen valmiuksia	Kesäsetelin käyttöaste	Nuorisopalvelut	x

6. Osallistutaan kaupunki uudistusalueiden toimenpideohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen yhteistyössä muiden toimialojen ja kumppaneiden kanssa	Toimenpiteet (100 %)	Kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut	x
7. Parannetaan lasten ja nuorten mielenhyvinvointia kaupunkiyhteisesti monialaisin toimenpitein ja osallisuutta vahvistamalla	Toimenpiteet (100 %)	Nuorisopalvelut	x

Määrärahat

Käyttötalous TA-Kohta 41001 1 000 €	2900 Kulttuuri- ja vapaa-aika	2910 Kulttuuripalvelu- kokonaisuus	2920 Liikuntapalvelu- kokonaisuus	2930 Nuorisopalvelu- kokonaisuus	2940 Kirjastopalvelu- kokonaisuus	2980 Toimialan hallinto
Toimintakate	-204 998	-53 490	-58 653	-30 227	-38 520	-24 109

Laitosavustukset TA-kohdat 41002 ja 41003 1 000 €	
Kulttuurin laitosavustukset	22 800
Liikunnan laitosavustukset	15 345
Menot yhteensä	38 145

Irtaimen omaisuuden perushankinta TA-Kohta 80504 1 000 €	
Tietotekniikkahankinnat	3 096
Muut hankinnat	4 385
Yhteensä	7 481

Palvelukokonaisuudet

Kirjastopalvelukokonaisuus

- Edistää lukemista ja kirjallisuutta
- Mahdollistaa digitaalisten palvelujen käytön
- Tarjoaa tiloja kansalaistoiminnalle ja tapahtumille
- Edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua
- Huolehtii valtakunnallisista erityistehtävistä, joista säädetään lailla.

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet:

- Kirjaston toiminnassa painottuu kaupunkistrategian kirjaus tehdä Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupunki. Keinoiksi on tunnistettu kaikkien väestöryhmien tavoittaminen, asiakaskokemuksen jatkuva parantaminen sekä digitaalisten palvelujen vahvistaminen paikallisesti, seudullisesti ja valtakunnallisena yhteistyönä.

- Koronapandemian aikaisia kokeiluja käytetään oppeina palvelutuotannon kehittämisessä. Neuvonnan ja tietopalvelun työmuodot päivitetään ja monikanavaista osaamista kehitetään.
- Helmet-yhteistyönä analysoidaan, mitkä kirjastopalveluprosessit voidaan digitalisoida, ja niistä tehdään kehittämissuunnitelma. Sisäisiä prosesseja ja asiakaspalveluita automatisoidaan tuottavuuden ja hyvän asiakaskokemuksen edistämiseksi. Kuntien yhteinen e-kirjasto toteutetaan.
- Kaupunkilaisia, erityisesti ikääntyneitä, autetaan palautumaan koronasta ja lähtemään liikkeelle turvallisten ja houkuttelevien tilojen, laajojen aukioloaikojen sekä aktiivisen asiakaspalvelun ansiosta.
- Kirjaston palvelut, yksiköt ja tiimit valitsevat kaupunkistrategiasta tai palvelustrategiasta jonkin oman kehittämiskohteen, esimerkiksi lukutaidon pääkaupunki, hiilineutraali Helsinki, jakamistalous, kumppanuudet tai digineuvonta.
- Kirjasto osallistuu aktiivisesti kaupunki-uudistusalueiden projektisuunnitteluun ja valittujen toimenpiteiden toteuttamiseen ja erilaisiin kokeiluihin yhdessä muiden toimialan palvelukonaisuuksien ja asukasyhteisöjen kanssa. Tilankäyttöä tehostetaan avaamalla toimialan tiloja asukaskäyttöön ja lisäämällä kirjastojen omatoimikäyttöä.

Henkilöstö

KIRJASTO	vak.	määräaik.	työllist.	yhteensä
JOHTO KIRJASTOPALVELUT	1	0	0	1
ALUEELLISET KIRJASTOT -YKSIKKÖ	317	38	20	375
OODI	59	10	0	69
KIRJASTOVERKON YHTEISET PALV.	39	3	10	52
VALTAKUNNALLISET KEHITTÄMISPALV.	18	3	0	21

Seurattavat suoritteet

	2020	TA2021	Ennuste 2021	2022	2023	2024
Fyysiset käyntikerrat	5 197 400	8 200 000	4 000 000	7 500 000	8 200 000	8 200 000
Digitaaliset käyntikerrat	15 915 048	12 000 000	14 000 000	3 200 000	3 200 000	3 200 000
*)						

*) määrittely on uudistettu ja täsmennetty vuodelle 2022

Kulttuuripalvelukokonaisuus

- Mahdollistaa ja varmistaa monipuolisen ammattimaisen taiteen ja kulttuurin olosuhteet
- Mahdollistaa helsinkiläisten läpi elämän kestävän yhteyden taiteeseen ja kulttuuriin
- Vahvistaa taiteen ja kulttuurin keinoin alueiden kukoistusta
- Huolehtii valtakunnallisista ja alueellisista erityistehtävistä, joista säädetään lailla.

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet:

- Kulttuuri- ja tapahtuma-alan jälleenrakentaminen ja uudistaminen yhteistyössä alan toimijoiden kanssa, mm. avustamalla palautumista edistävää toimintaa, pilotoimalla mikrorahoitusta, edistämällä ammattilaisten työskentelytiloja sekä vahvistamalla alan työllisyyttä sisäilma- ja tapahtumaostoin.
- Oman toiminnan jälleenrakentaminen, mm. yleisöjen ja yleisösuhteen palauttaminen hyvällä peruspalveluiden tuotannolla, tulojen palauttaminen ja digitaalisen myynnin kehittäminen sekä henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen.
- Lasten ja nuorten taiteen ja kulttuurin kokemisen ja tekemisen mahdollisuuksien parantaminen, mm. toteuttamalla lastenkulttuuritarjonnan rakenteellinen ja alueellinen tarkastelu, kehittämällä lasten ja nuorten taidekeskus Annantalon roolia lastenkulttuurin osaamiskeskukseksi sekä jatkamalla merkittäviä yhteistyöhankkeita ekosysteemin kanssa, mm. Kulttuurin kummilapset ja Suomen harrastamisen malli
- Ikääntyneiden toimintamahdollisuuksien parantaminen taiteen ja kulttuurin keinoin, mm. jatkamalla kehittämis- ja hanketoimintaa ekosysteemin kanssa (esim. Lämpio-hanke), kohdentamalla valtionperintöavustuksia sekä kehittämällä vapaaehtois- ja kulttuurikaveritoimintaa.
- Asuinalueiden ja kaupunginosien vetovoiman vahvistaminen taiteen ja kulttuurin keinoin erityisesti kaupunki uudistusalueilla ja kulttuurikeskusten vaikutusalueilla, mm. kulttuurikeskuksia kehittämällä sekä hanketoiminnalla, esim. Helsinki-malli ja päivitetyn prosenttitaideperiaatteen käyttöönotto.
- Myynnin, toiminnan tuottavuuden sekä asiakaskokemuksen parantaminen digitalisaatiolla, mm. tapahtumien ja kurssitoiminnan toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen sekä verkkokaupan ja avustushakuprosessin uudistaminen asiakaslähtöisesti

Henkilöstö

KULTTUURI	vak.	määräaik.	työllist.	yhteensä
KULTTUURI YHTEISET	1	0	0	1
KAUPUNGINMUSEO	61	11	2	74
KAUPUNGINORKESTERI	103	11	0	114
KAUPUNGIN TAIDEMUSEO	51	23	3	77
KULTTUURIKESKUKSET	39	10	9	58
KULTTUURIN EDISTÄMINEN	29	34	9	72

Seurattavat suoritteet

	2020	TA2021	Ennuste 2021	2022	2023	2024
Fyysiset käyntikerrat	664 425	1 730 000	555 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Digitaaliset käyntikerrat	5 494 662	3 700 000	4 500 000	450 000	450 000	450 000
*)						

*) määrittely on uudistettu ja täsmennetty vuodelle 2022

Liikuntapalvelukokonaisuus

- Edistää arki- ja hyötyliikkumista
- Edistää omaehtoista liikuntaa
- Edistää organisoitua liikuntaa ja urheilua.

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet:

- Palautetaan liikuntapalveluiden asiakasvolyymit koronaa edeltäneelle tasolle
- Käynnistetään liikunnan tilavarausjärjestelmän suunnittelu ja kehittäminen sekä rakennetaan liikunnan uusia verkkosivuja
- Laaditaan lähiliikuntapaikkaohjelma yhdessä muiden toimialojen kanssa
- Edistetään lasten ja nuorten liikunnan harrastusmahdollisuuksia
- Ylläpidetään liikunnan avulla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden mukaisesti ikääntyneiden toimintakykyä
- Vähennetään ympäristövaikutuksia parantamalla energiatehokkuutta, tekemällä vastuullisia hankintoja ja lisäämällä henkilöstön ympäristötietoisuutta

Henkilöstö

LIIKUNTA	vakin.	määräaik.	työllist.	yhteensä
LIIKUNTA YHTEISET	3	0	0	3
LIIKUNTAAN AKTIVOINTI	54	26	0	80
LIIKUNTAPAIKAT	226	48	5	279
ULKOILUPALVELUT	114	19	0	133

Seurattavat suoritteet

	2020	TA2021	Ennuste 2021	2022	2023	2024
Fyysiset käyntikerrat	8 121 215	10 000 000	7 700 000	9 000 000	10 000 000	10 000 000
Digitaaliset käyntikerrat)	-	-	-	-	-	500 000

*) määrittely on uudistettu ja täsmennetty vuodelle 2022

Nuorisopalvelukokonaisuus

- Vahvistaa nuorten toimijuutta
- Työskentelee yhteisöjen ja nuorten ryhmien kanssa
- Innostaa nuoria vaikuttamiseen ja omaehtoiseen toimintaan
- Toimii nuoruuden edunvalvojana ja vaikuttaa nuoruuden elinoloihin.

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet:

- Jälleenrakennetaan toimintaa: alueellisesta nuorisotyöstä tehdään NUPSin (nuorisotyön perussuunnitelma) mukaiset aluetietoon perustuvat toimintasuunnitelmat, huomioiden toiminnan periaatteet. Digitaalisuus helsinkiläisessä nuorisotyössä-suunnitelmaa jalkautetaan.
- Toimintaa tehostetaan. Tilojen jakamisen suunnitelma uusitaan ja tilojen jakamisen käytännöt digitalisoidaan. Kesäsetelin, digijässarin ja harrastuspassin käyttöä edistetään.
- Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia parannetaan. Kaikissa kaupungin kouluissa 3-6-luokkalaisilla on harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä. Työnjakoa kaupungin ja järjestöjen harrastustoiminnan tarjonnassa selvennetään. Yksinäisten nuorten harrastamista edistetään. Harrastustoimintaa ja hyvää vapaa-aikaa edistetään nuorisotyöntekijöiden tukemana.
- Alle 30-vuotiaiden työllistymistä ja työllistymisen valmiuksia parannetaan kesäsetelillä, Job'd-toimintamallilla ja kesätyöpaikkoja tarjoamalla.
- Osallistutaan kaupunki uudistusalueiden toimenpideohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen yhteistyössä muiden toimialojen ja kumppanien kanssa. Jatketaan ja käynnistetään nuorisoyöllisiä hankkeita kaupunki uudistusalueilla.
- Lasten ja nuorten mielenhyvinvointia parannetaan kaupunkiyhteisesti monialaisin toimenpitein ja osallisuutta vahvistamalla. Nuorisotyötä suunnitetaan NUPSin mukaisesti. Toteutetaan koronan jälkeistä nuorten exit-suunnitelmaa sekä palautumisohjelmaa. Vahvistetaan toiminnan tietopohjaa pd-paikkatietohankkeella sekä vahvistamalla nuorisotyön arjessa tapahtuvaa henkilöstön kykyä ennaltaehkäistä mielenterveyshaittojen pahentumista ja tunnistaa nuorten välisiä konflikteja etukäteen

Henkilöstö

NUORISO	vak.	määräaik.	työllist.	yhteensä
NUORISO YHTEISET	1	0	0	1
ITÄINEN NUORISOTYÖ	108	25	1	134
LÄNTINEN NUORISOTYÖ	99	22	9	130
POHJOINEN NUORISOTYÖ	114	25	1	140

Seurattavat suoritteet

	2020	TA2021	Ennuste 2021	2022	2023	2024
Fyysiset käyntikerrat	502 637	1 206 000	468 000	1 127 000	1 127 000	1 127 000
Digitaaliset käyntikerrat	-	44 000	55 000	133 000	140 000	140 000
*)						

*) määrittely on uudistettu ja täsmennetty vuodelle 2022

Toimialan hallinto

Toimialalla on palvelukokonaisuuksien lisäksi hallintojohtajan johtama toimialan hallinto, joka huolehtii toimialan hallinto- ja tukipalveluista.

Toimialan hallinnon palveluita ovat hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, kehittämis- ja digitalisointipalvelut, talous- ja suunnittelupalvelut sekä viestintä- ja markkinointipalvelut.

Toimintasuunnitelman keskeiset toimenpiteet:

- Tuetaan palvelukokonaisuuksia toiminnan jälleenrakentamisessa: parannetaan prosesseja, joilla autetaan palvelukokonaisuuksia palautteen ja asiakastiedon hyödyntämisessä, parannetaan henkilöstön osaamista datan ja tiedon hyödyntämisessä ja investoidaan työhyvinvointiin ja johtamiseen. Uudistetaan digitaalisia viestintäkanavia. Koordinoidaan ja seurataan koronapalautumisen suunnitelman toteutumista
- Tuetaan palvelukokonaisuuksia toiminnan tehostamisessa: parannetaan sisäisiä prosesseja, lisätään automatisaatiota ja laaditaan palvelunhallintajärjestelmä vuonna 2021 tehdyn palvelukartan pohjalta. Kehitetään tulonkantoa ja tiedolla johtamista sekä varmistetaan suurten muutoshankkeiden käynnistyminen (liikunnan tila- ja resurssivarauspalvelu, kulttuurin tapahtumien ja kurssien toiminnanohjaus ja kirjaston digitaalinen perusta)
- Tuetaan palvelukokonaisuuksien toimenpiteitä, jotta ikäihmisten hyvinvointi ja terveys paranevat ja että palvelut löytyvät helposti: lisätään ikäihmisten liikkumiseen liittyvää viestintää ja markkinointia sekä jatketaan koronapandemian aikana käynnistettyä digitaalisten palvelujen kehittämistä.

Henkilöstö

HALLINTO	vakin.	määräaik.	työllist.	yhteensä
HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	3	3	0	6
TALOUS- JA SUUNNITTELUPALVELUT	28	2	0	30
HENKILÖSTÖPALVELUT	13	2	0	15
KEHITTÄMINEN JA DIGITALISAATIOPALVELUT	34	7	1	42
VIESTINTÄ- JA MARKKINOINTIPALVELUT	28	11	9	48
HALLINTOPALVELUT	39	0	0	39
HALLINTO- JA TUKIPALVELUT YHTEISET	3	3	0	6
TALOUS- JA SUUNNITTELUPALVELUT	28	2	0	30

Seurattava suoritteet (toimialan yhteiset palvelut)

	2020	TA2021	Ennuste 2021	2022	2023	2024
Digitaaliset käyntikerrat)	-	-	-	217 000	710 000	710 000

*) määrittely on uudistettu ja täsmennetty vuodelle 2022